

Dosarul nr. 3ra-174/2023
2-21041803-01-3ra-08022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea Comercială „Media Gallery” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Cristina Țărnă,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Media Gallery” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Preturii sectorului Ciocana, terți Consiliul municipal Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău și Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 martie 2021, SRL „Media Gallery” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Ciocana, terți Consiliul municipal Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău și Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare privind contestarea actelor administrative (f.d.2-10).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin Dispoziția nr.01-5/18 din 25.01.2021 a Preturii sectorului Ciocana s-a dispus demontarea panourilor publicitare, amplasate pe terenul adiacent bulevardului XXXXX.

La 29 ianuarie 2021 prin cererea prealabilă nr. 02/015 a solicitat anularea Dispoziției nr. 01-5/18 din 25.01.2021 a Preturii sectorului Ciocana.

La data de 22 februarie 2021 reclamanta a recepționat Decizia nr. 03-9/419 din 16.02.2021 a Preturii sectorului Ciocana prin care a fost respinsă cererea prealabilă.

Prin Răspunsul nr.21/203-p, 21/708 din 05.01.2021 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a informat reclamantul că nu ține de competența acesteia anularea Dispoziției emise de către Pretura sectorului Ciocana, Primarul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău ca organ ierarhic superior, nu a răspuns la cererea prealabilă.

A notat că Dispoziția nr. 01-5/18 din 25.01.2021 și Decizia nr. 03-9/419 din 16.02.2021 a Preturii sectorului Ciocana sunt ilegale și urmează a fi anulate din următoarele considerente.

SRL „Media Gallery” deține în proprietate panoul publicitar amplasat în XXXXX în baza Autorizației DGAURF-REC-A0016604-19 din 14 iulie 2020, termenul de valabilitate al autorizației fiind 31 decembrie 2020.

La 13 martie 2020, SRL „Media Gallery” a transmis Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Primăriei mun. Chișinău o cerere, solicitând prelungirea pe un termen de 3 ani a autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare în mun. Chișinău, inclusiv pentru panoul publicitar din XXXXX cu Autorizația cu nr. DGAURF-REC-A0016604-19.

La 08 mai 2020, SRL „Media Gallery” a transmis o scrisoare către DGAURF, prin care a invocat lipsa răspunsului la cererea transmisă anterior și efectul lipsei unui răspuns de prelungire tacită a actului permisiv, în conformitate cu prevederile art.64 alin.(3) și art.125 alin.(3) și (4) Cod administrativ.

La 20 mai 2020, SRL „Media Gallery” a adresat o altă scrisoare către DGAURF, prin care a constatat lipsa oricărui răspuns la scrisorile din 13 martie 2020 și din 08 mai 2020 și a solicitat eliberarea imediată a unui certificat constatator, în conformitate cu prevederile art.6 alin.(1) al Legii nr.160 din 22.07.2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. La scrisoare a fost anexat certificatul constatator completat de către petiționar, conform formularului aprobat din lege.

La 26 mai 2020, SRL „Media Gallery” s-a adresat Inspectoratului General de Poliție prin scrisoare recomandată, în vederea confirmării aplicării aprobării tacite pentru desfășurarea activității pentru care au solicitat acte permissive și sancționarea autorității emitente a actelor permissive, în conformitate cu art.350 Cod contravențional al RM, anexând declarația pe proprie răspundere, copia autorizațiilor și copiile cererilor depuse la autoritățile locale, inclusiv certificatul constatator completat și transmis autorităților locale ale mun. Chișinău cu cererile din 20 mai 2020.

La 30 iulie 2020, Inspectoratul General de Poliție a informat SRL „Media Gallery” prin scrisoarea cu nr.34/20/19287 despre faptul stabilirii că cererea din 13 martie 2020 de prelungire a autorizațiilor a fost înregistrată în Secretariatul Direcției la data de 16 martie 2020 cu nr.2096, fiind repartizată d-nei Maria Roșcovan, ulterior în cadrul examinării nu a fost eliberată autorizația și nici nu a fost expediat răspunsul de refuz, fapt prin care a fost încălcat termenul prevăzut la Legea nr.160/2011. Astfel, în privința d-nei Maria Roșcovan a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, conform prevederilor art.350 alin.(1) Cod contravențional al RM (încălcarea de către persoanele cu funcții de răspundere a legislației privind autorizarea activității de întreprinzător), fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă.

Prin urmare, SRL „Media Gallery” a obținut o prelungire legală a autorizației cu nr. DGAURF- DGAURF-REC-A-0016604-19 pentru panoul publicitar din XXXXX, prin aprobarea tacită a autorităților publice locale din mun. Chișinău la data de 29 mai 2020, această autorizare fiind valabilă până în prezent, pentru o perioadă de cel puțin un an (până la 29.05.2021).

Cu toate acestea, Primarul și Preturile de sector ale municipiului Chișinău, precum și structurile subordonate acestora nu recunosc autorizațiile prelungite în

procedura aprobării tacite și, pe motivul că ar avea autorizații cu termenul de valabilitate expirat, demontează panourile publicitare care sunt proprietatea companiei SRL „Media Gallery”.

Urmare a aplicării procedurii de aprobare tacită și a sancțiunilor contravenționale, prin Dispoziția nr.312-d din 27 iunie 2020 a Viceprimarului municipiului Chișinău „Despre operarea de modificări în dispoziția viceprimarului nr. 133-d/2020 „Cu privire la instituirea Grupului de lucru în vederea elaborării proiectelor de Regulamente privind organizarea și desfășurarea activității de publicitate, reclamă și afișaj în orașul Chișinău” a fost prelungit ilegal termenul autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare pe mun. Chișinău doar pînă la 31 decembrie 2020.

Pe 25 noiembrie 2020 SRL „Media Gallery” (la expirarea termenului de 31.12.2020) s-a adresat către Administrația Publică Locală prin intermediul Ghișeului unic de eliberare și gestionare a actelor permissive e-Permis cu cerere privind prelungirea termenului de valabilitate a autorizațiilor. La această cerere, Administrația Publică Locală a transmis patru răspunsuri de refuz, în datele de 03.12.2020, 07.12.2020, 11.12.2020 și 16.12.2020. Motivul invocat al refuzului a fost Dispoziția nr.312-d din 27 iunie 2020 a viceprimarului municipiului Chișinău despre operarea de modificări în dispoziția viceprimarului nr.133-d/2020 cu privire la instituirea Grupului de lucru în vederea elaborării proiectelor de Regulamente privind organizarea și desfășurarea activității de publicitate, reclamă și afișaj în orașul Chișinău, în baza căreia termenul autorizațiilor de construire și amplasare a publicității exterioare menționate supra a fost prelungit pînă la 31 decembrie 2020.

La 30 decembrie 2020 SRL „Media Gallery” s-a adresat către Administrația Publică Locală cu cerere prealabilă cu nr.02/165 și a solicitat anularea refuzului și eliberarea actului permisiv cu termenul de valabilitate prelungit pe 12 luni.

La 13 ianuarie 2021 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Primarul General al municipiului Chișinău, Consiliul mun. Chișinău a transmis răspunsul nr. 21/15, 21/17-p la cererea prealabilă nr.02/165 din 30 decembrie 2020, prin care a fost informat petiționarul despre prelungirea termenului de valabilitate a autorizațiilor pînă pe 22 ianuarie 2021 (22 de zile calendaristice), urmare a emiterii Dispoziției 1-d din 06.01.2021 a viceprimarului municipiului Chișinău despre operarea de modificări în dispoziția viceprimarului nr. 312-d/2020 despre operarea de modificări în dispoziția viceprimarului nr.133-d/2020 cu privire la instituirea Grupului de lucru în vederea elaborării proiectelor de Regulamente privind organizarea și desfășurarea activității de publicitate, reclamă și afișaj în orașul Chișinău.

Având în vedere temeiurile invocate de DGAURF de neprelungire cu 12 luni a autorizațiilor, la 22 ianuarie 2021 SRL „Media Gallery” s-a adresat către Administrația Publică Locală cu cerere prealabilă și a solicitat anularea Dispoziției nr.1-d din 06.01.2021 și a Dispoziției nr. 312-d din 27.06.2020 a Primarului General mun. Chișinău.

La 10 februarie 2021 Administrația Publică Locală prin răspunsul cu nr.06-111/345, a refuzat să dea curs cererii prealabile.

A solicitat SRL ”Media Gallery” anularea Dispoziției nr.1-d din 06.01.2021 și a Dispoziției nr. 312-d din 27.06.2020 a Primarului General mun. Chișinău.

Totodată, la 18 februarie 2021 SRL „Media Gallery” s-a adresat în instanța de judecată privind contestarea refuzului nr. 21/15, 21/17-p din 13.01.2021

(recepționat la 18.01.2021) și obligarea Administrației Publice Locale de a emite și elibera actele permissive cu termenul de valabilitate prelungit pe 12 luni.

A declarat că, în cazul în care pârâtul a considerat, că panoul publicitar este amplasat ilegal, acesta urma să notifice proprietarului obiectivului necesitatea demolării acestuia în termen de 60 de zile de la data notificării.

A relatat că a făcut cunoștință cu Dispoziția contestată pe pagina actelocale.gov.md. Pârâtul nu a emis nici o Prescripție în acest sens și nu a notificat proprietarul cu privire la necesitatea demolării panoului publicitar. Termen legal de 60 zile, în interiorul căruia actele administrative individuale pot fi contestate sau demontat panoul publicitar, nu a fost oferit de către pârâți, contrar normei legale invocate.

La 29 ianuarie 2021 prin cererea prealabilă nr. 02/015 a solicitat anularea Dispoziției nr. 01-5/18 din 25.01.2021 a Preturii sectorului Ciocana. La 22.02.2021 Decizia nr. 03-9/419 din 16.02.2021 a Preturii sectorului Ciocana a fost recepționată de reclamant și a fost respinsă cererea prealabilă.

Prin răspunsul nr. 21/203-p, 21/708 din 05.01.2021 Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a informat reclamantul cu privire la faptul, că nu ține de competența acestei anulara Dispoziției emise de către Pretura sectorului Ciocana. Primarul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău ca organ ierarhic superior, nu au răspuns la cererea prealabilă.

A declarat că Primăria mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și relații funciare nu se conformează procedurii de emitere/prelungire a autorizațiilor și eliberare a certificatelor constatatoare, ignoră toate cererile depuse de reclamant în acest sens, sau răspunde la acestea fără să respecte prevederile Codului administrativ RM și al legilor care stabilesc cadrul juridic de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător.

Pretura sectorului Ciocana, la fel, în acțiunile sale, la emiterea prescripțiilor/dispozițiilor și examinarea cererilor prelabile nu respectă termenii și prevederile Codului administrativ RM și al legilor care stabilesc cadrul juridic de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător.

A relatat că pârâții intenționați nu respectă procedura prevăzută de Codul administrativ RM cu scopul de a îngreuna dreptul reclamantului de adresare în instanța de judecată în vederea apărării dreptului său. Astfel, a menționat că actele administrative individuale contestate prin prezenta cerere a Preturii sectorului Ciocana, sunt ilegale și urmează a fi anulate.

A solicitat anularea Dispoziției nr. 01-5/18 din 25.01.2021 a Preturii sectorului Ciocana în partea ce ține de demontarea panourilor publicitare aflate în proprietatea SRL „Media Gallery”, anularea integrală a Deciziei nr. 03-9/419 din 16 februarie 2021 a Preturii sectorului Ciocana.

La 31 mai 2021 SRL „Media Gallery” a înaintat cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, cerere în care a adus argumente suplimentare argumentelor din cererea de chemare în judecată, pretențiile rămânând aceleași (f.d. 61-72).

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2021, acțiunea a fost admisă, s-a anulat Dispoziția nr.01-5/18 din 25.01.2021 emisă de Pretura sectorului Ciocana în partea ce ține de demontarea panourilor publicitare aflate în proprietatea SRL „Media Gallery” și Decizia nr.03-9/419 emisă de Pretura sectorului Ciocana la 16.02.2021 (f.d.102, 115-120)

La data de 06 decembrie 2021, Pretura sectorului Ciocana a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2021, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii (f.d.109-110).

La data de 15 decembrie 2021, Primarul General al mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2021, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii (f.d.112).

Prin decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-au admis cererile de apel înaintate de Primarul General al mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău și Pretura sectorului Ciocana. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 noiembrie 2021 și s-a emis o nouă decizie prin care s-a respins acțiunea.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, conform art.15 alin.1) pct. 3 lit.c) al Legii privind statutul municipiului Chișinău nr. 136/2016, primarul general exercită următoarele atribuții de bază, în domeniul reglementării administrative și normative a activității persoanelor fizice și juridice de pe teritoriul municipiului Chișinău, constată și dispune demontarea și evacuarea, inclusiv forțată, a panourilor publicitare instalate în mod neautorizat, a unităților comerciale staționare provizorii și unităților mobile de orice tip, a obiectelor și instalațiilor de orice tip, amplasate ilegal pe domeniul public; dispune, în limitele competenței sale, contracararea activității de comerț, inclusiv a comerțului ambulant, desfășurate cu încălcarea legislației.

Astfel, instanța de apel a conchis că din dispozițiile art. 59 alin. (1) și (4) a Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, rezultă că, în fiecare sector al municipiului Chișinău, primarul general numește, în condițiile legii, un pretor, care este reprezentant al primarului general.

În activitatea sa, pretorul se conduce de legislația în vigoare, de dispozițiile primarului general și de regulamentul preturii.

Conform art. 21 alin. (1) lit. a) și lit.s) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17 iunie 2016, în teritoriul administrat, pretorul exercită următoarele atribuții: conduce activitatea preturii, exercită conducerea operativă a treburilor publice din sector, în limitele competenței sale; s) constată și dispune, în sector, demontarea și evacuarea, inclusiv forțată, a panourilor publicitare instalate în mod neautorizat, a obiectelor și instalațiilor de orice tip amplasate ilegal pe domeniul public.

Reieșind din prevederile art. 22 alin. (1) și (2) din Legea privind statutul municipiului Chișinău, în exercitarea atribuțiilor, pretorul emite dispoziții cu caracter normativ și individual. Dispozițiile pretorului sunt supuse controlului administrativ și pot fi atacate, în modul stabilit de lege, în instanța de judecată de către persoanele care se consideră vătămate într-un drept al lor prin dispoziția respectivă.

Art. 4 alin. (1) și (2) din Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835 din 17 mai 1996, stabilește că, activitatea de amenajare a teritoriului are drept scop realizarea următoarelor obiective: a) dezvoltarea economică și socială echilibrată în condițiile respectării specificului fiecărei zone; b) ameliorarea calității vieții oamenilor și colectivităților umane; c) gestionarea

responsabilă a resurselor naturale și protecția mediului înconjurător; d) utilizarea rațională a teritoriului. În conformitate cu aceste obiective, Guvernul și autoritățile administrației publice locale, în limitele competenței atribuite, elaborează programele și prognozele dezvoltării socio-economice a teritoriilor, inclusiv programele de lucrări publice, și stabilesc direcțiile generale de organizare și dezvoltare urbanistică a localităților.

Potrivit art. 5 alin. (1) și (2) din Legea privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului nr. 835 din 17 mai 1996, activitatea de urbanism are drept scop realizarea următoarelor obiective: a) utilizarea rațională și echilibrată a terenurilor necesare funcționării localităților; b) determinarea structurii funcționale a localităților; c) asigurarea unei locuiri corespunzătoare cerințelor și nivelului de dezvoltare a societății; d) asigurarea esteticii compoziționale în realizarea cadrului construit și amenajarea cadrului natural din localități; e) protejarea populației, cadrului natural și construit contra poluării, riscurilor naturale și tehnologice previzibile; f) protejarea, conservarea și acordarea statutului corespunzător de valoare monumentelor culturii și naturii.

În corespundere cu aceste obiective, autoritățile administrației publice locale întocmesc, în limitele competenței stabilite, programele de organizare și de dezvoltare urbanistică a localităților.

Potrivit prevederilor pct.6.1.10 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.71/15 din 03 mai 2007, termenul de valabilitate al autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare poate fi prelungit și deținătorul ei are dreptul prioritar la prelungire. Intenția și termenul de prelungire al autorizației sunt declarate cu cel puțin 30 zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al Autorizației. Iar, pct.11.1 lit.e) și f) din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.71/15 din 03 mai 2007, prevede că, autorizația se anulează: e) mijloacele de publicitate exterioară sunt construcții provizorii și urmează a fi demontate în corespundere cu necesitățile urbanistice ale administrației publice locale conform legislației în vigoare a Republicii Moldova; f) în cazul în care, din anumite motive expuse și întemeiate juridic, devine imposibilă prelungirea autorizației. Titularul Autorizației este informat despre acest fapt cu cel puțin 30 zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al autorizației.

Conform pct.8.1 din Regulamentul menționat supra, dispozitivele de publicitate amplasate pe domeniul public sau privat, constituie construcții provizorii și urmează a fi demontate de către proprietarii lor odată cu expirarea termenului de valabilitate al autorizației privind plasarea publicității sau cu anularea ei de către autoritățile administrației publice locale.

Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iunie 2010 definește construcțiile cu caracter provizoriu ca fiind - construcții autorizate care, conform documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, au o durată de existență limitată, stabilită de către emitent.

Instanța de apel a relatat că din categoria construcțiilor cu caracter provizoriu fac parte: chioșcuri, gherete, pavilioane, cabine, corpuri și panouri de afișaj,

copertine, pergole sau alte obiecte similare. Potrivit conținutului autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare eliberate intimatului SRL „Media Gallery”, s-a indicat expres faptul că, dispozitivele de publicitate sunt construcții provizorii și urmează a fi demontate la prima solicitare a administrației publice locale. După cum s-a stabilit, soluția privind demontarea panourilor publicitare a fost impusă de necesitatea urbanistică a mun. Chișinău, precum și faptul expirării autorizației eliberate anterior, al cărui termen de valabilitate nu a fost prelungit în modul prevăzut de lege.

Conform pct. 1.7 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în mun. Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007, prezentul Regulament este executoriu pentru autoritatea administrației publice locale, reprezentați de preturile de sector și se aplică pe întreg intravilanul orașului Chișinău.

La rândul său, pct. 2.1. din Regulament indică că, inspectarea și depistarea construcțiilor executate ilegal pe terenuri ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău este asigurată de către preturile de sector, prin reprezentanții săi, abilitați cu funcții de control.

În acord cu pct. 2.2. din Regulament, reprezentantul preturii are obligația să inspecteze și să identifice persoana/proprietarul care a ridicat construcția ilegală (contravenientul), căruia îi înmânează prescripția privind suspendarea lucrărilor neautorizate, demolarea, demontarea, evacuarea și aducerea terenului/construcției la forma inițială (în continuare - prescripție), potrivit prevederilor art. 101 din Codul Funciar și prezentului regulament. Modelul prescripției se prezintă în anexa nr. 1 la regulament.

Pct. 2.4. din Regulamentul provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în mun. Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007, statuează că, verificarea lucrărilor executate conform prescripției se face de către reprezentantul preturii, care, în cazul nerespectării prescripției, informează pretorul și propune emiterea dispoziției referitoare la demolarea/demontarea construcțiilor executate ilegal și aducerea terenului/construcției la forma inițială (în continuare - demolare forțată).

Reieșind din prevederile legale menționate și ținând cont de constatările faptice la caz, instanța de apel a conchis că, dispoziția nr.01-5/18 din 25.01.2021 în partea ce ține de demontarea panourilor publicitare aflate în proprietatea SRL „Media Gallery” a fost emisă în conformitate cu legea, iar ca urmare Pretura sectorului Ciocana și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu prevederile legale, iar careva temeuri ce ar duce la nulitatea acesteia nu se atestă.

În acest context, instanța de apel a considerat că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia privind anularea dispoziției nr.01-5/18 din 25.01.2021 emisă de Pretura sectorului Ciocana, or acesta a fost emisă în conformitate cu normele legale, din care motiv argumentele invocate de reclamant/intimat reținute și de instanța de fond sunt neîntemeiate.

Instanța de apel a notat că SRL „Media Gallery” a beneficiat de autorizații de construire și amplasare a publicității exterioare reieșind din prevederile Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în

municipiul Chișinău anexa 1 la Decizia Consiliului Chișinău nr. 71/15 din 03.05.2007, efectele juridice ale autorizației fiind consumate prin expirarea termenului pentru care a fost acordată.

La 20 decembrie 2022, SRL „Media Gallery”, prin intermediul avocatului Țărnă Cristina, a expediat prin poșta electronică recursul nemotivat împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 21 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs intimaților, însă aceștia nu au făcut uz de dreptul lor de a se expune asupra recursului printr-o referință.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din prevederile art.110¹ alin.(1) și (5) din Codul administrativ rezultă că, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă

electronica este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală. Confirmarea recepției notificării, emisă în mod automatizat de sistemul informațional sau de alt mijloc electronic de comunicație dedicat, probează notificarea.

Potrivit art. 114 din Codul administrativ, dacă o notificare a înscrisului, care îndeplinește condițiile de formă, nu poate fi probată sau dacă înscrisul a ajuns cu încălcarea prevederilor obligatorii de notificare, atunci acesta se consideră notificat din momentul în care într-adevăr a ajuns la persoana care urma să fie notificată.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 decembrie 2022, dispozitivul fiind notificat recurente și avocatului recurente prin poșta electronică la 09 decembrie 2022 (f.d. 175), iar decizia motivată la 27 ianuarie 2023 (f.d. 179).

Se reține că, la 20 ianuarie 2023, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2022, a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: <https://cac.instante.justice.md/>.

Cele menționate supra, atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă din data de 28 ianuarie 2023, ziua imediat următoare de la data notificării deciziei integrale a instanței de apel, și a expirat la 27 februarie 2023.

În pofida celor enunțate, SRL „Media Gallery” nu s-a conformat prevederilor legale și nu a prezentat motivarea recursului în termenul legal prevăzut la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023).

Or, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, recurenta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023).

Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Din cele constatate rezultă că, neprezentarea motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al SRL „Media Gallery” care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, inclusiv să-și verifice poșta electronică la intervale rezonabile de timp pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de SRL „Media Gallery”, prin intermediul avocatului Țărnă Cristina drept inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că recurenta a omis să respecte cerințele stabilite de lege pentru depunerea unui recurs.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de SRL „Media Gallery”, prin intermediul avocatului Țărnă Cristina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul depus de SRL „Media Gallery”, prin intermediul avocatului Țărnă Cristina, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni